

Dorina Sabău

Viata ca o pădădie

– jurnal altfel –

Prefață:

Carmen Voinea-Răducanu

Editura PASTEL

Introducere

Ceea ce scriu eu, la o primă vedere/citire, poate părea, a fi ceva simplu, sau, câteodată, ceva parabolic. Expuneri mai mult sau mai puțin romanțate ale unor momente de viață, în versuri sau proză. Tablouri simple, uneori expuse fără înflorituri, altelei încărcate cu efecte, unele în stil rococo. Suprapuneri. Fantezii. Vise. Evadări în spațiu-timp.

Și, totuși, nimic din ceea ce scriu, în orice formă, nu e fantasmă. Nu e elucubrație. Că eu le îmbrac simplu și frumos, că le amestec în așa fel încât să arate ca și cum ar fi povești, reflecții, poezii – în rime sau nu –, e altceva. Dar adevărul este că ele ascund atâta trăire, atâta suflet și atâta simțire, încât nu ar putea fi expuse altfel decât așa. E singura modalitate de a vorbi despre ceea ce am trăit, trăiesc... Așa știu eu să vorbesc, dar, mai ales, să vorbesc despre ele. E un mod de a îmbrăca o durere, o tristețe, o pierdere, o iubire, o trăire care altfel ar fi copleșitoare, chiar – sau în primul rând – pentru mine, încât singura alternativă este cea în care cuvintele mele se adună într-o poezie, într-o reflecție sau într-o așa-zisă poveste. Și, cum toate acestea au un înțeles, un mesaj, o morală, așa au și ale mele. Chiar dacă înțelesul lor, pentru ceilalți, nu este același ca și pentru mine. O scriere trebuie să ne facă să ne întrebăm, nu neapărat să ne dea răspunsul exact. Să miște ceva în noi. Răspunsurile le trăiește fiecare în funcție de cum se poate pune pe el însuși personaj în acele cuvinte. Dacă se poate pune.

Nu știu ce rol îmi rezervă destinul pentru azi, mâine, poimâine, iar în ce act al piesei mă găsesc, nu pot spune. Cortina, încă, nu s-a lăsat. Povestea continuă. Cu sau fără spectatori. Doar trăire sau, poate, doar figurație, în propria-mi piesă. Alegerea replicilor îmi aparține. Durata piesei, nu.

*

Toată viața am stat în umbra celor din jurul meu. Nu m-a forțat nimeni să stau în spate, dimpotrivă. Am tot fost împinsă înainte, însă, de cele mai multe ori, scopul acestei mișcări a fost acela de a mă transforma într-un pion de sacrificiu.

Nu mi-a plăcut să stau în față, nici măcar la școală. Mi-ar fi plăcut să stau în a treia bancă, dar de asta am avut parte foarte rar. Am stat când în ultima bancă, rar, în a treia, iar în liceu, de foarte multe ori, la anumiți profesori, mereu în prima, depinde de cum mă purtam și cum judecau ei aceste atitudini.

Nu am fost un copil/elev problemă, dar am avut reale probleme cu acceptarea posturii de copil/elev căruia i se aplicau etichete nemeritate, pedepse sau ocări, doar pentru că au existat profesori cărora le făcea plăcere să desconsidere elevii, să-i jignească și să-i umilească. Am reacționat des la așa ceva, am ieșit din clasă, am răspuns – nu urât, ci politicos, dar am răspuns –, nu am reacționat la chemarea la tablă atunci când aceasta era făcută folosind un ton de forță sau în batjocură. Nu am plecat capul doar pentru a trece nevăzută. Pentru asta, am luat și nota 1, dar mi s-a și scăzut nota la purtare.

Aceste reacții le-am avut și în viața de zi cu zi, pentru că nu am suportat niciodată nedreptatea, injustiția, răutatea, minciuna și falsitatea, de care am tot dat, pe parcursul anilor, mai peste tot pe unde am fost.

Primele mele amintiri sunt de pe la vârsta de doi ani și jumătate. Îmi amintesc parcul unde mă jucam, cu bănci și flori, cu soare și cald. Glasuri multe, care vorbeau unele peste altele. Cu mama, lângă care eram mereu, brațele ei care mă ridicau la piept din timp în timp. După mulți ani, mama avea să-mi spună că sunt reale acele amintiri, că ea încă mai avea lapte și mă alăpta, că nu se îndurase să mă înțarce, deși femeile mai în vârstă o tot îndemneau.

Altă amintire, ceva mai bine așezată în mine, este un amestec de liniște, calm, seară, aproape adormisem lângă mama. Apoi, agitație, gălăgie în curte, găinile cotcodăceau, porcii guițau, câinii urlau, mama m-a luat cumva sub braț, ca pe un pachet, i-a zis ceva tatei, care dormea deja, dar care nu s-a trezit, și, în puțin timp, eram la ușa de intrare în casă. Era și sora mea cea mai mare lângă noi. Cealaltă, nu. Cerul era roșu. Mama mă strângea în brațe și tot spunea să nu mă sperii. De ce m-aș fi speriat? Nu înțelegeam nimic... Nu aveam, încă, 4 ani. Era 4 martie 1977. Era cutremurul. Nu ni s-a întâmplat nimic. Nouă. Altoră...

Am învățat să citesc la o vârstă fragedă – patru ani și jumătate, împreună cu sora mea mijlocie, care era deja la jumătatea clasei întâi, buchisind, pe ascuns, pe terasă, dintr-o carte pe care o scoteam pe furiș din podul nașilor mei, și care fusese a verișoarei noastre: „Tinerete fără bătrânețe și viață fără de moarte”. A fost prima mea lectură. Sigur că,

13 mai 1989

Amândoi îi iubim, deopotrivă, pe Seneca și pe Tagore. Poate, și din acest motiv, ne înțelegem și fără să vorbim.

„Adevărul mărunț se exprimă prin vorbe, iar adevărul mare, prin tăcere.” – Rabindranath Tagore

15 mai 1989

Se aud greierii cântând în pragul serii. E cald, vara este aici, iar cerul este senin, plin de stele. Privim, tăcând, constelațiile și stelele și, imaginar, ne întindem mâinile spre ele, ca și cum, cu degetele, le-am atinge. O stea eu; o stea el; o constelație eu, una el. Luna e a amândurora, dar soarele... Soarele e al meu, și îi poartă numele...

Ni le dăruim, ca pe niște buchete de flori. Le punem nume, ca să ne amintim de noi, atunci când le vom revedea.

Nu ne dăruim trandafiri sau frezii, ci Casiopee sau Lire, Andromede sau Licorni, Centauri sau Orioni. În Carul Mare am suit sufletele noastre, iar în Carul Mic ne-am așezat dorurile și dorințele. Ele sunt atât de multe și atât de mari, că numai imensitatea cerului le poate cuprinde.

20 mai 1989

Stând în leagănul nostru, după apus, privindu-mă în ochi, m-a întrebat, ca într-o joacă, oarecum parafrazându-l pe Nichita:

„Spune-mi, dacă te-aș prinde într-o zi și te-aș săruta în talpă, nu-i așa că, apoi, ai șchiopăta puțin, de teamă să nu-mi strivești sărutul?”

Nu i-am răspuns... Nu a insistat... Cred că nici nu aștepta vreunul... Uneori am impresia că nici nu e lângă mine când îmi vorbește. Privirea din ochii lui este tulbure.

Oricum, dacă ar fi trebuit să îi răspund, i-aș fi spus că ar fi fost responsabil de schilodirea mea, pentru că, din cauza aceluia sărut, m-ar fi făcut să merg toată viața într-un singur picior...

21 mai 1989

Mă gândeam să îl întreb și eu, când ne-om întâlni, ce s-ar întâmpla cu el dacă i-aș atinge și i-aș săruta sufletul, stigmatizându-l. Oare, în urma mea, ar mai putea iubi pe altcineva?

15 iunie 1989

„Dragostea poate exalta sufletul până la eroism; dragostea poate, împotriva instinctelor firești, să împingă o

făptură umană să-și dorească moartea, dar nu poate stinge în om teama de durere.” – Alexandre Dumas

31 octombrie 1989

Am fost, zilele trecute, la film, la Patria. O jumătate din clasă. Câțiva băieți, harnici, s-au trezit de dimineață și au stat la niște cozi... Mama a fost de acord să mă duc, dar, desigur, ca de obicei, cu timp clar de întoarcere.

Sala a fost plină ochi. S-a stat și pe scări, printre rânduri.

Trei dintre colegii mei s-au „bătut” pentru cele două scaune de lângă mine. Unul dintre ei, mai timid, a îndrăznit să se joace cu părul meu pe toată durata filmului, sub cortina întunericului. Nu l-am oprit, nu însemna nimic. A fost bucuria lui, iar eu nu i-am stricat-o. Când s-au aprins luminile, la final, și m-am uitat la el, s-a înroșit tot. Mirajul s-a rupt, iar noi am plecat spre casă, fiecare gândindu-se la altceva. Eu, la El, care dispăruse iar de ceva timp, fără să spună nimic.

Știu că mai sunt și alte fete în viața lui. Nu pentru că ar fi nestatornic, ci pentru că e ceva în el, o negură, o neliniște, care îl chinuie și nu-i dă pace. Nu spun că nu mă doare, pentru că aș minți, dar știu exact cum e să nu-ți găsești liniștea... Știu și că se va întoarce. Simt. E ceva între noi care nu se va rupe ușor.

23 decembrie 1989

Azi puteam să nu mai fiu. Să nu mai fim, adică. Nici eu, nici soră-mea.

După ceea ce s-a întâmplat ieri, în București, și după ce ai noștri au ascultat aseară programul de la Vocea Americii, ceva ne-a mânat de la spate să mergem în oraș.

2 februarie 2019

Azi, la ora 15, am fost să mă întâlnesc cu foștii colegi de la Istorie, pentru o înmormântare. A murit profesorul nostru de Arheologie și Istorie veche a României, un om extraordinar. Trist prilej de reîntâlnire... Legăturile mele cu trecutul se împuținează tot mai mult...

3 februarie 2019

A nins toată noaptea, iar vântul a viscolit zăpada, lovind, șuierând, parcă, în geamuri.

Dimineață, nu se vedea aproape nimic prin ele, din cauza gheții. Bradul uriaș din curte părea să atingă, în bătaia crivățului, cu vârful lui înzăpezit, cerul întunecat de februarie.

Oare el îl poate mângâia astfel, sau îl rănește? Fulgii de nea or fi, cumva, lacrimile lui, înghețate de suflul frigului lumii?

„Copacii sunt efortul nesfârșit al Pământului de a vorbi cu cerul.” – Rabindranath Tagore

În artă, dar și în cultura budhistă, elefantul este simbol al puterii regale, al forței, al supremației, dar și al răbdării, smereniei, demnității, devotamentului.

Deși sunt tigru, iar animalul meu forță este vulturul, iubesc peste măsură elefantul. Dincolo de prezența lui destul de impunător-înfricoșătoare, se ascund multe calități și sensibilități interioare, parcă incompatibile cu aspectul lui exterior. Pe pânză, elefantul și sunetul au devenit UNUL. Sau, UNA. Depinde de cum ne raportăm la entitatea primordială din spatele Creației: UNUL – Dumnezeu, UNA – Energia divină.

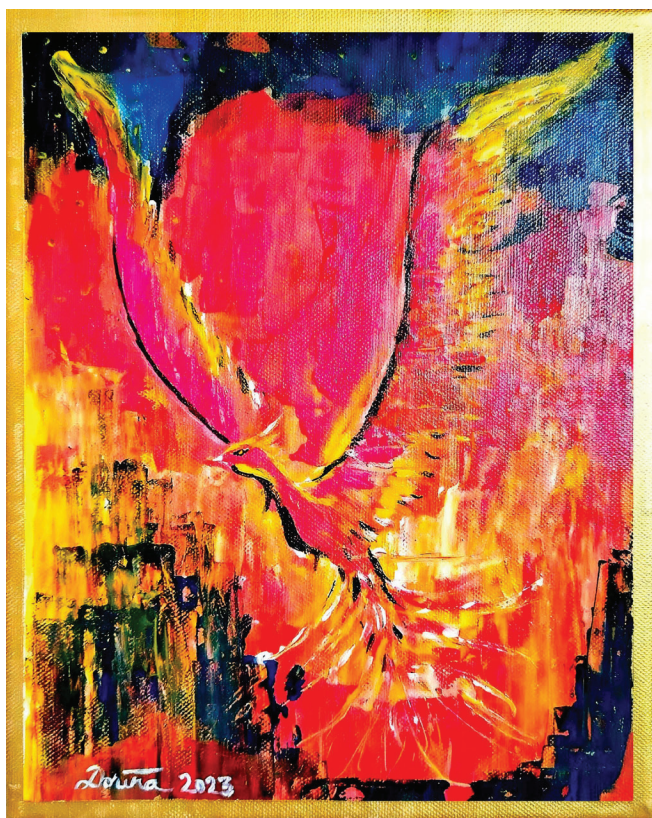
Viața ca o pădărie

Cu fiecare respirație să facem mai mult loc în noi pentru mai multă omenie, mai multă unitate, mai multă iubire, mai mult respect și mai multă speranță.

Ne rugăm ca în aceste zile toți cei cărora le este greu să vadă lumina și să aibă încredere în ei și în viață, să fie atinși și învăluți de rugăciunile și iubirea noastră.

Ne rugăm să fim întotdeauna conștienți că toate ființele respiră împreună și că putem schimba lumea, că ne putem schimba lumea interioară și o putem transforma în cea mai frumoasă lume care poate fi imaginată.” – Eckard Strohm

1 decembrie 2024

La mulți ani, România! Te iubesc!

Nu doar azi, ci mereu. De când mă știu...

Am colindat lumea, am văzut locuri superbe, am crezut că aș putea să îmi găsesc locul în altă parte decât aici, pe pământul tău. Un timp, am putut. Apoi, dorul m-a copleșit, mi-a devenit povară. Pașii mei nu mai doreau să rătăcească pe alte drumuri, oricât de minunate ar fi părut. Nerăbdarea își făcea locaș în toate particulele ființei mele. Abia așteptam să mă întorc...

Pe pământul tău, de cum pășeam la întoarcere, simțeam că sunt acasă, simțeam cum bătaile inimii mele deveneau puternice, cum fluturii zburau și îmi roiau prin suflet, ca atunci când ești îndrăgostit. Și știam: Tu ești cea mai statornică și puternică iubire a mea. Ai fost, ești și vei fi. Iar eu nu te voi trăda niciodată.

„Cel ce nu știe să-și iubească țara nu poate să iubească o altă cultură.” – Amita Bhose (1933-1992), prima traducătoare a lui Mihai Eminescu în Asia, în bengali.

Și, chiar dacă nu am putut să o întâlnesc în această viață, știu că, atunci când va veni și timpul meu, o voi întâlni. Ceea ce iubim nu pierdem niciodată.

Dumnezeu să te țină în lumina Sa, Tina Turner!

Sper ca acolo să fie așa cum ți-ai dorit...

„Asta vreau în Rai... Cuvintele să devină note muzicale și conversațiile să devină simfonii.”

Tina Turner: 26 noiembrie 1939 – 24 mai 2023

29 mai 2025

Au trecut 40 de zile, Mama...

